

PannFlora: Využití původních druhů panonských trávníků v sídelní zeleni a při ekologické obnově krajiny

Koncept připravovaného projektu Interreg Rakousko – Česko 2021—2027 (Priorita 2 – Klima a životní prostředí/ Specifický cíl 2.1: Přizpůsobení se změně klimatu)

Základní informace o projektu:

Předpokládaný začátek projektu: jaro 2025

Předpokládaná délka projektu: 4 roky

Územní působnost/dopad: panonská oblast - Jihomoravský kraj, Dolní Rakousko, Vídeň (dílčí výstupy mají obecnější charakter, budou použitelné pro širší území)

Řešitelé projektu (projektoví partneři):

Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity (hlavní řešitel)

- Ing. Kateřina Knotková
- doc. RNDr. Jakub Těšitel, Ph.D.

Agronomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

- doc. Ing. Stanislav Hejduk, Ph.D.
- Ing. Jaroslav Záhora, CSc

Zemědělský výzkum, spol. s r. o.

- Mgr. Tomáš Vymyslický, Ph.D.

Bio Forschung Austria

- Dr. Eva Erhart

Anotace projektu:

Projekt má za cíl komplexní řešení problematiky travnatých porostů v intravilánu i krajině panonské oblasti. V současnosti používané komerční osivo a zažité přístupy v managementu travnatých porostů budou v budoucnu s ohledem na měnící se klima neudržitelné. Projekt vychází z poznání panonské flóry, která je dobře adaptována na extrémní počasí, především suchá a horká léta. Zároveň reaguje na poptávku regionálního osiva, které je vyžadováno orgány ochrany přírody či zákony, ale na trhu není dostupné. Cílem je navrhnout druhové složení směsi vhodné do urbánních trávníků i do krajiny. Dále pak metody obohacení stávajících kolabujících urbánních trávníků o spektrum druhů adaptovaných na extrémní počasí a zároveň podporující biodiverzitu. V rámci projektu se bude řešit druhové složení směsí pro různé plochy/účely, metody produkce osiva včetně iniciální produkce regionálního osiva a uchování semen v genové bance. Projekt bude také řešit problematiku správného založení nových porostů, obohacování stávajících porostů pomocí poloparazitických rostlin, lokálního narušení drnu a dosevu semen cílových druhů včetně problematiky následné údržby. Nedílnou součástí je monitoring a vyhodnocení přístupů včetně zhodnocení ekologických a ekonomických přínosů. Výstupem bude komplexní přehled řešení pro luční trávníky v intravilánu i krajině včetně pilotních ukázkových realizací a základní množství osiva včetně metodiky jeho produkce pro další využití.

Hlavní cíle:

Implementace původních druhů panonské flóry do plánování, zakládání a údržby městských trávníků s cílem podpořit biodiverzitu a odolnost vůči změně klimatu. Sestavení vhodného složení, metod pěstování a počáteční produkce osiva regionální panonské směsi pro plochy ve volné krajině.

Aktivita projektu:

- Výběr cílových druhů rostlin na základě analýzy vegetačních dat a potřeb cílových stanovišť.
- Vývoj směsí osiv a technologií jejich produkce.
- Osevní směs pro městské trávníky. Osevní směs pro výsev v krajině.
- Postupy pro produkci sadebního materiálu (u problematických druhů z výsevu, intravilán).
- Pilotní výsevy a výsadba.
- Porovnání rozmanitosti a fungování projektových trávníků se stávajícími trávníky.
- Obohacení stávajících trávníků poloparazitickými rostlinami.
- Vývoj technologií pro obohacování stávajících trávníků panonskými rostlinnými druhy pomocí lokálního mechanického narušení a dosevu.
- Optimalizace postupů údržby městských trávníků pro podporu biodiverzity a fungování ekosystému (sečení vs. mulčování/frekvence sečení).

Výstupy projektu:

- Metodika založení a péče o městské luční trávníky s využitím regionálního osiva a využití postupného obohacování stávajících trávníků.
- Metodika technologie produkce regionálních panonských druhů.
- Metodika použití regionální panonské směsi v území spadajícím pod ochranu přírody.
- Manuály zaměřené pro jednotlivé cílové skupiny - producenti osiva, krajinářští architekti a realizátoři, zástupci obcí/veřejné zeleně.
- Workshopy tematicky zaměřené pro jednotlivé cílové skupiny a témata.
- Pilotní realizace výsevů/výsadeb v obcích.
- Návrhy jednotlivých osevních směsí dle účelu.
- Semenná banka regionálního osiva pro panonskou oblast České republiky i Rakouska.
- Základní zdrojové množství osiva panonských druhů pro další projekty nebo producenty.